

Nota van inlichtingen

Marktconsultatie IAM

13-10-2025

Nr.	Aangaande onderdeel	Vraag Leverancier	Antwoord Aanbestedende dienst
1	Algemeen	De vraag die een deel van de implementatiepartijen in Nederland bezighoudt is wat de achtergrond van uw vraag. In 2020 heeft het Dienstencentrum een mantelovereenkomst met SecureIT (nu Cegeka) en Hitachi (nu Bravoura) gesloten en wij weten niet anders dan de Rechtspraak de volgende is waar deze oplossing uitgerold gaat worden	Onduidelijk is aan welke overeenkomst wordt gerefereerd. Ons is geen overeenkomst bekend waar de Rechtspraak op dit moment aan verbonden is met genoemde partijen. Graag ontvangen wij meer informatie (kenmerk of relevante documentatie) indien u van mening bent dat dit anders is.
2	3.4 planning	Schriftelijke vragenronde: tot wanneer precies (datum/tijd) kunnen wij vragen stellen over deze Marktconsultatie?	Tot en met 29 september 2025.
3	3.4 planning	Kunnen wij al onze vragen rechtstreeks per email aan u stellen?	Vragen stellen via TenderNed.
4	3.4 planning	Indienen RFI Reactie: tot wanneer precies (datum/tijd) kunnen wij onze reactie indienen?	Tot en met 29 september 2025.
5	3.4 planning	Hoeveel partijen is IVO Rechtspraak voornemens voor verdiepende sessies/demo uit te nodigen in Fase 2. Verdieping?	Afhankelijk van de relevantie van de reacties willen we tot maximaal 6 partijen uitnodigen voor nadere toelichting en presentatie. We bepalen dat als we alle reacties hebben kunnen beoordelen.
6	Algemeen	In het algemeen zien we veel vragen die betrekking hebben tot 'tooling' of 'oplossing' (bijvoorbeeld de vragen 3, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 15, 16 maar er zijn er nog veel meer). Aangezien deze Marktconsultatie een heel breed gebied van het IAM-spectrum bestrijkt (Access Management, CIAM, PAM en IGA) zonder duidelijke scope zijn dergelijke vragen moeilijk dan wel niet te beantwoorden. Er bestaan immers geen oplossingen/tools die al deze deelgebieden verenigen in één oplossing. Wat is het idee hierachter?	We willen ons in 1e instantie focussen op IAM, voor interne medewerkers van de Rechtspraak, waarbij o.b.v. HR-mutaties geautomatiseerd business-rollen worden toegekend die vervolgens leiden tot de juiste bevoegdheden en daarmee de juiste toegang. Wij richten ons hier dus op AM en IGA.
7	A, vraag 1	Bij vraag 1. van 'Categorie A: Algemene bedrijfsinformatie & Visie' wordt gesproken over een 'ENSIA' certificaat, maar dat (blijkt) geen certificaat te zijn. ENSIA is een gestandaardiseerd jaarlijks verantwoordingsstelsel dat gemeenten verplicht gebruiken om aan te tonen dat ze voldoen aan de eisen voor informatiebeveiliging en datakwaliteit, gebaseerd op de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO). Waarom wordt een ENSIA-certificaat gevraagd van commerciële marktpartijen?	ENSIA is abusievelijk in de uitvraag terecht gekomen. Dit is niet van toepassing voor deze uitvraag.
8	B, vraag 6	In vraag 6 van categorie B., wordt gevraagd naar 'de architectuur van uw IAM-oplossing (tooling)', maar ook hier wordt verondersteld dat er 1 oplossing bestaat voor de diverse vraagstukken waar IVO Rechtspraak adequate en toekomsbestendige oplossingen voor zoekt. Wat verwacht u van een onafhankelijke dienstverlener ten aanzien van deze vraag?	Met IAM-oplossing bedoelen we niet noodzakelijkwijs 1 tool. Als de door u voorgestelde oplossing uit meerdere componenten bestaat, dan zien we dat graag terug in een architectuurplaat waarin de samenhang tussen de componenten wordt weergegeven.
9	B, vraag 7	Houdt vraag 7 van categorie B. onder andere in dat de gekozen oplossing(en)/'tooling' uitsluitend afkomstig mag zijn van Europese aanbieders die hun hoofdkantoor in Europa (ERR) hebben én de data van hun klanten alleen opslaan op servers binnen Europa (ERR)?	Het is een eis dat data binnen de ERR wordt opgeslagen. Het is van belang dat duidelijk wordt hoe partijen invulling geven aan de borging van Europese dataveiligheid, compliance met de AVG en gerelateerde wetgeving, en waar de data van klanten wordt opgeslagen. De uitkomsten van deze marktconsultatie gebruiken wij om te bepalen hoe eventuele eisen of voorwaarden in een vervolgfase het beste kunnen worden geformuleerd.
10	E, vraag 25	Vraag 25 van Categorie: E. We vragen ons af of u bekend bent met het RACI-model en of u in deze vraag impliciet verwijst naar het RACI-model?	Wij zijn bekend met het RACI-model. Het RACI-model zal van toepassing zijn als wij de nieuwe IAM-organisatie gaan inrichten binnen de Rechtspraak. Daar gaat echter vraag 25 niet over. Wij willen juist weten welke inzet en welke rollen u van De Rechtspraak verwacht (het project van) de transitie naar het inrichten van de basisvoorziening IAM, en andersom welke inzet en rollen u zelf verwacht in te vullen in het project.
11	G, vragen 36-39	Vragen 36, 37, 38 en 39 van Categorie G: Kosten, Licentiemodel en SLA. Bovengenoemde vragen zijn door ons in dit stadium niet te beantwoorden omdat een duidelijke scope ontbreekt. a. Ontvangen we op een later moment nog een duidelijke scope? b. Kunt u ons een indicatie geven van het beschikbare budget?	Wij proberen met deze vraag inzichtelijk te krijgen welke opbouw van kosten partijen hanteren, zodat we in de definitieve uitvraag daar rekening mee kunnen houden. Bij de definitieve uitvraag volgt ook de definitieve scope. Wellicht kan in dit stadium nog geen (volledige) inzage gegeven worden in de TCO, maar kan wel gedeeld worden welke licentiemetric wordt gehanteerd en welke kosten eenmalig zijn en welke terugkerend.
12	Algemeen	Deze Marktconsultatie is vooral gericht op oplossingen c.q. 'tooling', maar lijkt daarbij voorbij te gaan aan het hebben van een goed doordacht plan c.q. duidelijke scope. We denken dat deskundig leveranciers onafhankelijk advies en meedenken met IVO Rechtspraak van essentieel belang is om allereerst te komen tot een duidelijke scope zodat daarna een weloverwogen besluit kan worden genomen over de eventuele benodigde oplossingen. Waarom wordt er niet eerst meer tijd besteed aan de scope c.q. afbakening alvorens naar 'oplossingen' te zoeken?	Wij begrijpen uw opmerking over het belang van een duidelijke scope en afbakening. In de afgelopen periode hebben wij hier uitgebreid aandacht aan besteed. Binnen het brede IAM-domein hebben wij de doelarchitectuur bepaald en op basis daarvan de scope voor de marktconsultatie vastgesteld. In de marktconsultatie ligt de nadruk daarom op het verkrijgen van inzicht in oplossingen en tooling die aansluiten bij deze gekozen scope. Het klopt dat de volledige analyse en afbakening in dit document niet in detail zijn opgenomen. Wij houden er rekening mee dat in de toekomst verdere ontwikkelingen binnen het IAM-domein zullen volgen, maar voor de huidige fase is IGA en AM onze primaire focus. De input uit de marktconsultatie zal ons helpen om binnen deze scope de juiste vervolgstappen te bepalen.
13	B, vraag 10	Kunt u iets meer zeggen over wat voor PBAC opties u verwacht?	We richten ons in deze fase op IGA en AM. Op een later moment zullen we ons bezig houden met PBAC.
14	G, vraag 38	Voor de TCO (vraag 38): gaat u zelf functioneel beheer uitvoeren?	Dit is afhankelijk van de aangeboden oplossing en zal nader besloten worden.
15	F, vraag 30	Bij vraag 30: een IAM/IGA oplossing kan helpen met het detecteren van anomalieën t.a.v. inloggen, rechten aanvragen, etc., maar datalekken detecteren is lastig, zeker als deze onbedoeld zijn. Wat zijn uw verwachtingen hiervan?	Wij proberen met deze vraag inzichtelijk te krijgen wat voor mogelijkheden er verkrijgbaar zijn in de markt om daarop onze definitieve eisen en wensen te kunnen baseren. Geef aan wat u zou kunnen betekenen voor ons.
16	F, vraag 34 en 35	Bij vraag 34 en 35: uw voorkeur gaat uit naar een on-premise oplossing. Heeft uw infrastructuur voorzieningen voor uitwijk. Hoe zien deze eruit?	Er zijn voorzieningen voor uitwijk. Graag vernemen we van u welke voorwaarden en eisen u hieraan stelt inzake uw oplossing.
17	Formaat Vragenlijst / Antwoord Sjabloon	Het verzoek is om de vragenlijst volledig in te vullen middels het Antwoord Sjabloon. Is het toegestaan om, naast de invulling van het sjabloon, ook een korte inleidende begeleidende brief toe te voegen aan de totale inzending op 23 oktober?	Ja, dat is toegestaan.
18	G, vraag 38	In de gevraagde Total Cost of Ownership (TCO) voor 5 jaar (Vraag G: 38), moet deze TCO alleen de kosten omvatten voor stap 1 (Toegang van internen), of moet dit een inschatting zijn van de TCO die alle vier de stappen omvat (inclusief Toegang voor externen, Fijnmazig autorisatiebeheer (PBAC) en Privileged Access Management (PAM)), inclusief de eventuele optionele modules die later nodig zijn?	We verwachten binnen 5 jaar alle 4 de stappen uit te voeren met als eerste stap de IAM Basisvoorziening. Wij willen in ieder geval voor de basisvoorziening IAM voor die 5 jaar de TCO inzichtelijk krijgen, maar laten ons graag adviseren over inschattingen voor de overige stappen. Wellicht kan in dit stadium nog geen (volledige) inzage gegeven worden in de TCO, maar kan wel gedeeld worden welke licentiemetric wordt gehanteerd en welke kosten eenmalig zijn en welke terugkerend.
19	B, vraag 6 en 7	Indien een hybride of Cloud-oplossing wordt voorgesteld, volstaat het dan om in de RFI-reactie alleen te tonen dat deze aantoonbaar veilig, compliant en kostenefficiënt is, of zijn er specifieke Cloud-vereisten (zoals soevereiniteit) waar al in deze fase geanticipeerd moet worden naast de garanties inzake onafhankelijkheid (Vraag B: 7)?	Wij vragen u hoe u in uw oplossing garanties biedt zodat vreemde mogelijkheden (zoals andere landen) geen verstoringen in toegangsverlening kunnen veroorzaken. De AM-oplossing speelt in de toegangsverlening een centrale rol. Hoe kunt u de autonomie/soevereiniteit van de Rechtspraak waarborgen indien gebruik gemaakt wordt van een hybride of volledige SaaS-oplossing?

20	2.2.2	Gaat de voorkeur van de Rechtspraak met betrekking tot het beheer van de IAM tooling uit naar een Managed Service waarbij een leverancier het Functioneel- en Technisch beheer volledig uit hand neemt, of wil de Rechtspraak Functioneel- en Technisch beheer zelf gaan uitvoeren? Hoe ziet de Rechtspraak dit voor zich?	Dit is afhankelijk van de aangeboden oplossing en zal nader besloten worden.
21	2.2.2	Op pagina 7 wordt bij de alinea "Naadloze Gebruikers Ervaring" Single Sign On, Multifactor Authenticatie en Wachtwoord Resets genoemd. Betekent dit dat in de eerste stap van de implementatie zowel IGA tooling als Access Management tooling voor interne medewerkers in scope is? (ook relevant voor vraag 19, 21 en 22)	Ja dat klopt.
22	2.2.2	Op pagina 8 wordt als tweede stap "Toegang voor externen: burgers, commerciële partijen en ketenpartners" genoemd. Een veel voorkomende groep identiteiten is de groep "Externe Inhuur". Is er een reden dat deze groep hier niet wordt genoemd? Is het wellicht zo dat externe inhuur bij De Rechtspraak qua autorisatiebeheer als hetzelfde wordt gezien als interne medewerkers (en dus in scope is van Stap 1)?	Ja in scope, externe inhuur wordt inderdaad bij De Rechtspraak qua autorisatiebeheer hetzelfde behandeld als interne medewerkers.
23	Planning	Indien er naar aanleiding van de demo's en verdiepingssessies een goed beeld is ontstaan van de marktoplossingen, wanneer bent u van plan om de RFP in de markt te zetten?	De planning is eind Q1/begin Q2 2026.
24	Planning	Voor welk jaar is er financieel budget in de planning om een implementatie van een IAM voorziening te implementeren?	IAM is een onderwerp op de vernieuwingsagenda voor 2026/2027.
25	Planning	Wat is de achterliggende reden om over te gaan naar een IAM basisvoorziening?	Dat staat wat ons betreft duidelijk beschreven in 2.2.1 huidige situatie.
26	Planning	Moet een SAAS oplossing sowieso geïmplementeerd zijn op een soevereine omgeving?	We overwegen nog of we überhaupt een SaaS oplossing willen afnemen. Als dat het geval is zullen daar strenge eisen m.b.t. soevereiniteit aan gesteld worden.
27	Hoofdstuk 1	Kunnen wij de aanname doen dat de oplossing voor 12.000 medewerkers van toepassing is en waar de IAM-voorziening op moet kunnen draaien?	Ja, u kunt uitgaan van circa 12.000 medewerkers als uitgangspunt. Daarbij dient de oplossing ook rekening te houden met de mogelijkheid dat in de toekomst aanvullende (externe) identiteiten toegang zullen verkrijgen tot de IAM-voorziening.
28	Hoofdstuk 2	Kunt u toelichten waarom uw organisatie de voorkeur geeft aan een on-premise implementatie van de IAM-oplossing, in plaats van een cloudgebaseerde variant? Hoeveel draagt deze voorkeur bij aan het waarborgen van maximale controle over gegevens en infrastructuur, en hoe sluit dit aan bij de hoge beveiligings- en compliance-eisen zoals die gelden binnen de Rechtspraak?	Wij denken dat we met een on-premise oplossing zelf meer in control zijn. Wij horen graag van u hoe u in andere gevallen het in control zijn en de autonomie/sovereiniteit kunt garanderen.
29	Hoofdstuk 2	Onder welke voorwaarden acht u een SaaS-oplossing voor (delen van) de IAM-basisvoorziening wél passend voor de Rechtspraak, en hoe kan daarbij aantoonbaar worden voldaan aan de eisen van veiligheid, onafhankelijkheid en kosteneffectiviteit?	Deze vraag kunnen we op dit moment niet beantwoorden. Graag horen wij van u wat de mogelijkheden en voorwaarden van uw zijde zijn.
30	Hoofdstuk 2	Hoe ziet het authenticatieproces eruit in uw oplossing, gegeven dat de Rechtspraak een hybride omgeving heeft met zowel Active Directory als Entra ID?	Interne identiteiten (zoals medewerkers) authenticeren zich tot onze (informatie)systemen: 1) Authenticatie op AD: LDAP(S), NTLM, Kerberos, etc. 2) Federatieve authenticatie op Entra (EntraID): SAML, OAuth OIDC 3) Federatieve authenticatie op ADFS (AD): SAML OAuth OIDC Externe identiteiten (zoals ketenpartners) authenticeren zich tot onze (informatie)systemen: 4) Federatieve authenticatie op ADFS/Entra via de Federatieve Service van J&V (SAML) Bovenstaande is een weergave van de huidige situatie. Graag vernemen we de mogelijkheden i.c.m. een AM-oplossing, om voor de verschillende identiteiten en hoedanigheden van deze identiteiten Access Management uit te kunnen voeren, waarbij AD/Entra en externe IDP's een rol spelen.
31	Hoofdstuk 2	Ligt de primaire verantwoordelijkheid voor authenticatie bij de bestaande AD/Entra omgeving, of neemt de IAM-oplossing hierin (deels) een rol over? Kunt u aangeven welke voor- en nadelen u ziet bij beide scenario's?	Ja dat klopt. Wij hebben hierover een voorlopige visie, maar horen graag van de markt hoe zij de rolverdeling zien tussen AD/Entra ID en een IAM-oplossing. In onze doelarchitectuur vervullen AD en Entra ID primair de rol van authenticatiemiddelen-store t.b.v. authenticatie en waar nodig, ook bron voor attributen / autorisaties. Wij voorzien dat de verantwoordelijkheid voor authenticatie in de toekomst steeds meer richting EntraID zal verschuiven, waarbij de rol van on-premises AD mogelijk zal afnemen. Wij nodigen de markt uit om inzicht te geven in de voor- en nadelen van verschillende scenario's, en hoe leveranciers deze ontwikkeling in hun oplossingen en roadmaps adresseren.
32	Hoofdstuk 2	In de doelbeschrijving (par. 2.2.2) zegt de Rechtspraak expliciet dat de voorkeur uitgaat naar een on-premise oplossing, omdat dit de meeste controle en compliance zou waarborgen. Tegelijkertijd worden er vragen gesteld over cloud, hybride architecturen en zelfs disaster recovery in een cloud-achtige context (vraag 33: failover, automatische replicatie, geo-redundantie). Dat lijkt haaks te staan op een puur on-prem benadering. Kunt u aangeven waarom u deze vraag stelt?	De keuze voor on-premise staat nog niet vast. Wij willen voor alle situaties (zowel on-premise als in de cloud) weten welke disaster recovery-voorzieningen en redundante-mechanismen zijn ingebouwd in uw oplossing. Alles hangt daarbij samen met het behoud van onze soevereiniteit.
33	Vraag 7	Indien kan worden aangetoond dat data-sovereiniteit en onafhankelijkheid van vreemde mogendheden volledig zijn geborgd, bijvoorbeeld door middel van Europese hosting en juridische maatregelen, acht u het dan acceptabel dat (delen van) de IAM-oplossing gebruikmaken van technologie van niet-Europese leveranciers zoals Microsoft (AD/Entra ID)? Zo ja, onder welke voorwaarden?	De IAM-oplossing is wat ons betreft een IGA- en AM-oplossing die geïntegreerd gaat worden met onze AD/EntraID die wij hebben draaien. Wij willen alleen voor het deel IGA- en AM-oplossing weten hoe soevereiniteit en onafhankelijkheid worden gegarandeerd. Als dat op een Microsoft platform ook kan dan willen wij dat graag weten.
34	G. Kosten, Licentiemodel en SLA:	Kunt u toelichten waarom u deze informatie op dit moment nodig heeft, zodat wij onze beantwoording zo goed mogelijk kunnen afstemmen op uw doelstellingen met de marktconsultatie?	Wij proberen met deze vraag inzichtelijk te krijgen welke opbouw van kosten partijen hanteren, zodat we in de definitieve uitvraag daar rekening mee kunnen houden.
35	3.1	Het is Inschrijver niet geheel duidelijk hoe de procedure eruit ziet. In 3.1 wordt gesteld dat deze marktconsultatie beschouwd dient te worden als een voorankondiging van een mogelijke openbare Europese aanbesteding. In 3.5 staat dat de inkoopstrategie mede wordt bepaald op basis van de presentaties. Dit lijkt te refereren aan een onderhandse aanbesteding.	Onze inkoopstrategie bepalen we aan de hand van de reacties van de RFI, hierin is nog niets bepaald.
36	2.2.2.	De voorkeur gaat naar een on-premise oplossing uit maar u houdt de deur voor een cloud oplossing op een kier wanneer deze aantoonbaar veilig, compliant en kosteneffectief is. Wat is het cloudbeleid van de Rechtspraak nu en denkt u dat onder invloed van geopolitieke ontwikkelingen op korte termijn kan veranderen?	U kunt erop rekenen dat wij in ons cloudbeleid rekening hebben gehouden met de huidige geopolitieke ontwikkelingen. Dat is ook de reden dat we deze vraag stellen.
37	Algemeen	Het ministerie van Justitie heeft een raamovereenkomst met een Bravura gesloten voor de levering van een IAM oplossing. Ook de Rechtspraak zou gebruik maken van deze raamovereenkomst. Hoe verhoudt zich het initiatief van deze marktconsultatie zich tot de hierboven genoemde overeenkomst?	De Rechtspraak heeft een eigen visie ontwikkeld m.b.t. IAM. En toets momenteel hoe deze visie het beste kan worden ingevuld. Hierbij nemen we de aangeboden diensten vanuit J&V mee bij het selecteren van de juiste tool/dienst.
38		Kunt u ons indicatief een overzicht verschaffen van de aantallen users voor de verschillende Externe doelgroepen die in de documentatie beschreven staan?	We kunnen hierover geen goede indicaties afgeven, maar ga uit van de grote aantallen waarbij u mag denken in de richting van honderdduizenden.
39		We begrijpen dat de Rechtspraak applicaties en gegevens beheerd waar zowel internen als externen toegang toe verkrijgen. Kunt u toelichting hoe toegang voor verschillende doelgroepen is ingericht (ter toelichting, is de wijze waarop toegang verkregen wordt voor internen vs. externen strikt gescheiden doordat andere applicaties worden gebruikt en ontsluiting en mechanismen voor toegang separaat ingericht zijn, als in IAM vs CIAM)?	Interne identiteiten (zoals medewerkers) authenticeren zich tot onze (informatie)systemen: 1) Authenticatie op AD: LDAP(S), NTLM, Kerberos, etc. 2) Federatieve authenticatie op Entra (EntraID): SAML, OAuth OIDC 3) Federatieve authenticatie op ADFS (AD): SAML OAuth OIDC Externe identiteiten (zoals ketenpartners) authenticeren zich tot onze (informatie)systemen: 4) Federatieve authenticatie op ADFS/Entra via de Federatieve Service van J&V (SAML)

40		In uw documentatie heeft u een overzicht weergegeven van uw conceptuele applicatielandschap. Voor zover aanwezig wilt u weergeven wat de namen zijn van de voornaamste systemen in uw applicatie landschap? (Zoals, HR, PAM, PBAC, eventueel aanwezige cloudomgeving? ...)	Wij zien niet in wat het toevoegen van namen toevoegt aan het beschrijven van onze situatie.
41		Verwachten zij dat er een doorlopende beheerde IAM-dienst wordt geleverd of gaat het uitsluitend om een eenmalig transitie?	Dit is afhankelijk van de aangeboden oplossing en zal nader besloten worden.
42		Moet de dienstverlening (documentatie, comms en eventueel ook support) voor het in het Nederlands plaatsvinden, of is Engels voldoende?	Wij willen op voorhand niets uitsluiten. Kunt u aangeven hoe u te werk gaat?
43		Indien het alleen een transitie betreft: moet het werk in Nederland worden uitgevoerd, of is offshore uitvoering toegestaan?	Wij willen op voorhand niets uitsluiten. Kunt u aangeven hoe u te werk gaat?
44	H1	Wat zijn de belangrijkste overwegingen geweest om een marktconsultatie te starten in plaats van direct een aanbesteding?	De Rechtspraak heeft een goed beeld van welke richting zij op wil, maar weet niet of dat matcht met de mogelijkheden die in de markt te verkrijgen zijn. Daarnaast wil IVO Rechtspraak op basis van de beantwoording beter haar eisen en wensen voor de aanbesteding verwoorden.
45	1.1	Hoe wordt binnen de Rechtspraak de governance georganiseerd rondom IAM, gezien de gedecentraliseerde structuur?	Wij zijn ons daarover nog aan het beraden. Kunt u aangeven hoe u ziet dat wij een centrale governance kunnen inrichten in een gedecentraliseerde organisatiestructuur.
46	1.2	Welke rol speelt IVO Rechtspraak in het beheer en de doorontwikkeling van de toekomstige IAM-oplossing?	De Rechtspraak neemt een standaard oplossing (tool) af, die door ontwikkeld dient te worden door de leverancier. Afhankelijk van de aangeboden oplossing door de inschrijvende partij zal nader besloten worden hoe beheer uitgevoerd zal worden.
47	2.2.2	Kunt u toelichten welke aspecten van flexibiliteit voor de Rechtspraak het meest essentieel zijn in de inrichting van de IAM-oplossing?	De (functionele/technische) flexibiliteit in de IAM-oplossing zit hem in het kunnen inrichten van businessrollen op basis waarvan de automatische rollen worden toegekend, o.b.v. informatie verkregen uit andere systemen (waaronder het HR-systeem). Ook zoeken we flexibiliteit in de aanvraag van aanvullende autorisaties waarbij afhankelijk van de autorisatie aangevraagd verschillende workflows worden ondersteund.
48	2.1	Welke concrete eisen voorziet u ten aanzien van eIDAS 2.0 en de EUDI-wallet in de toekomstige IAM-oplossing?	Externe gebruikers moeten van eIDAS 2.0 / EUDI-wallet of andere soortgelijke ontwikkelingen gebruik kunnen maken, waarbij de Federatieve Service van J&V en de AM-oplossing een centrale rol spelen.
49	2.1	Wat zijn voor u de belangrijkste componenten binnen de TCO-berekening voor IAM?	Wij proberen met onze TCO vraag inzichtelijk te krijgen welke opbouw van kosten partijen hanteren, zodat we in de definitieve uitvraag daar rekening mee kunnen houden. Wij horen graag van u met welke componenten wij rekening zouden moeten houden. Wellicht kan in dit stadium nog geen (volledige) inzage gegeven worden in de TCO, maar kan wel gedeeld worden welke licentiemetric wordt gehanteerd en welke kosten eenmalig zijn en welke terugkerend.
50	2.2.2	Hoe ziet u de balans tussen centrale governance en decentrale uitvoering in de praktijk?	De inrichting wordt centraal en uniform geregeld. De daadwerkelijke toewijzing van rechten gebeurt in het begin decentraal, maar zal op den duur grotendeels worden geautomatiseerd.
51	2.2.2	Welke eisen stelt u aan het selfserviceportaal voor autorisatieaanvragen, bijvoorbeeld qua workflow en governance?	Via een selfservice portaal moeten medewerkers zelf (additionele) autorisaties kunnen aanvragen die middels een workflow goedgekeurd moeten kunnen worden door de leidinggevende of een daartoe bevoegd persoon, waarna deze autorisaties al dan niet automatisch worden toegekend.
52	2.2.2	Welke authenticatiemethoden worden als minimum vereist voor een naadloze gebruikerservaring?	SSO o.b.v. 1 of meerdere factoren.
53	2.2.2	Kunt u toelichten in welke gevallen cloudcomponenten toch acceptabel zijn binnen de IAM-oplossing?	Er is nog geen beslissing genomen over de cloud of on premise. Kunt u aangeven hoe uw product eruit ziet en welke waarborgen u daarin biedt om de autonomie/sovereiniteit van de Rechtspraak te waarborgen?
54	2.2.2	Hoe ziet u de rol van IAM in relatie tot externe authenticatiediensten zoals DigiD en eHerkenning?	Externe gebruikers moeten van externe IDP's gebruik kunnen maken, waarbij de AM-oplossing een centraal rol speelt.
55	2.2.1	Is er nu al een hybride IAM-omgeving actief (AD + Entra ID), of moet dit nog worden ingericht? Welke systemen en applicaties hangen nog volledig aan on-premises AD, en welke zijn al gekoppeld aan Entra ID?	Ja, er is een bestaande actieve (AD+EntraID) hybride-omgeving waarvan een groot deel hiervan gebruik van maakt.
56	2.2.2	Welke typen identiteiten moeten beheerd worden (medewerkers, externen, klant-serviceaccounts, devices)?	Allemaal, in deze fase richten we ons op de interne identiteiten (zoals medewerkers, serviceaccounts en devices).
57	2.2.2	Hoe worden identiteiten nu aangemaakt, gemuteerd en beëindigd?	Identity management vindt plaats via SIMS inclusief identity proofing die we via JenV afnemen. LCM van identiteiten en de bijbehorende AD-accounts worden als zodanig geregeld.
58	2.2.2	Waar zitten de autorisaties nu (decentraal per applicatie, in AD-groepen, anders)?	Autorisaties (de toegang tot applicaties) worden veelal via AD-groepen toegekend. De rollen en rechtenstructuur binnen het merendeel van de applicaties is decentraal ingeregeld.
59	2.2.2	Zijn er eisen voor tijdgebonden autorisaties (tijdelijke rechten)? Is er behoefte aan just-in-time provisioning of real-time updates?	Ja, dat klopt.
60	2.2.2	Moet er federatie zijn met externe IDP's (klanten, leveranciers)?	Ja, dat klopt.
61	2.2.2	Wordt er al een SIEM gebruikt?	Ja, dat klopt.
62	2.2.2	Moeten er bestaande IAM-tools geïntegreerd worden (bijv. SailPoint, Omada, Saviynt, Ping, Okta)?	Nee
63	Vraag 28	Vraag 28: Om een dergelijke vraag goed te kunnen beantwoorden is een duidelijk beeld van de huidige omgeving noodzakelijk. In onze ervaring is niet alleen omvang maar ook complexiteit een factor van belang. Volstaat het om een aantal algemene risico's, inclusief mitigatie te benoemen?	Het volstaat om algemene risico's en/of risico's die u in uw praktijk tegen komt te benoemen gebaseerd op de beschreven situatie.
64	Vraag 32	Vraag 32: We begrijpen dat primaire systemen de systemen zijn die het strafrecht proces ondersteunen. Kunt u aangeven of deze aanname juist is? In aanvulling op voorgaande: als de primaire systemen niet bereikbaar zijn, bv als gevolg van crash of hack, wil IVO Rechtspraak de garantie dat niet primaire systemen, en niet aangestelde systemen, toegankelijk blijven?	Primaire Proces Systemen zijn systemen die het proces van rechtspreken ondersteunen. Dit heeft niet alleen betrekking tot strafrecht maar ook de andere domeinen zoals bestuursrecht civiel, etc.
65	2.2.2	Hoe definitief is de door IVO Rechtspraak voorgestelde projectvolgorde van het totale traject? Stappen 3 en 4 zijn mogelijk van invloed op het initiële ontwerp bij stap 1. Ziet IVO Rechtspraak ruimte om activiteiten van de verschillende stappen combineren om de totale planning te optimaliseren en tot een betere oplossing te komen?	De Rechtspraak wilt iteratief haar IAM-traject verbeteren. Te beginnen met het op orde brengen van IGA en AM voor interne identiteiten. Alles combineren tot 1 grote stap leidt tot een langere doorlooptijd en grotere risico's. Vanzelfsprekend is er ruimte om met elkaar in overleg te gaan om gegeven deze uitgangspunten dit te optimaliseren.
66	Categorie B	Kunt u toelichting geven over reeds in productie zijnde koppelingen voor de legacy HRM- en SIMS-applicatie? Zijn de applicatie-specifieke datamodellen en endpoint gedocumenteerd?	Er is op dit moment een koppeling tussen SIMS, P-Direkt (HRM) en AD. We stellen op dit moment geen aanvullende documentatie beschikbaar.
67		Hoe ziet de Rechtspraak de rol van auditing en monitoring binnen de IAM-basisvoorziening en in hoeverre wordt dit als een geïntegreerd onderdeel van de oplossing verwacht?	Binnen de oplossing moet auditing en monitoring ondersteund worden, maar houdt ook rekening met een koppeling met een dataplatform.
68		In hoeverre is er ruimte voor een modulaire aanpak waarbij specifieke IAM-functionaliteiten (zoals LCM, auditing, PAM) door verschillende gespecialiseerde leveranciers worden ingevuld?	Met IAM-oplossing bedoelen we niet noodzakelijkwijs 1 tool. Als de door u voorgestelde oplossing uit meerdere componenten/modules bestaat, dan zien we dat graag terug in een architectuurplaat waarin de samenhang tussen de componenten wordt weergegeven.
69		Hoe belangrijk is het voor de Rechtspraak dat IAM-oplossingen ook legacy-systemen kunnen monitoren en ondersteunen, zonder dat deze direct aangepast hoeven te worden?	Weten we nog niet, dit moeten we in overleg nog bepalen. Wij horen graag hierover wat uw oplossing aan mogelijkheden biedt.
70		Ik realiseer mij dat de deadline voor het stellen van vragen reeds verstreken is. Toch wil ik vragen of het mogelijk is dat wij onze beantwoording in Microsoft Word of PDF formaat aanleveren. Het Microsoft Excel format, zoals nu aangereikt, leent zich wat ons betreft minder goed voor de beantwoording. Zeker waar het vragen over architectuur betreft, is het minder goed mogelijk deze antwoorden over te brengen in een Excel celletje. Indien u toch aan Excel vasthoudt, staat u er dan voor open om bijvoorbeeld afbeeldingen of schematische overzichten als bijlage te ontvangen?	We ontvangen de antwoorden graag in Excel. Ja, afbeeldingen of schematische overzichten kunnen wel in aparte bijlagen (met verwijzing daarnaar in de tekst) worden toegevoegd.